

AK.

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 6 - 1953

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TMaandoverzicht No 6 - 1953V E R T R O U W E L I J KI N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	13
III	Vakbeweging	"	18
IV	Andere Stromingen	"	22
V	Indonesië	"	24
VI	Stakingslijsten	"	27

Bijlagen: 2

HOOFDSTUK I - COMMUNISTISCHE INTERNATIONAL

Inleidende

In Maart 1953, bij de dood van Stalin, verklaarden zijn politieke erfgenamen plichtig de zaak van het communisme onwankelbaar, eensgezind en waakzaam te zullen beheren en verder leiden naar de overwinning. Daarbij werd de nadruk gelegd op de z.g. monolithische -uit één zuil gehouwen- eenheid der Partij.

Nog geen half jaar later is de wereld getuige van een daarmee in flagrante tegenstelling staande strijd op leven en dood onder de kopstukken.

De overwinnaars van vandaag houden staande deze befaamde eenheid te hebben gered door de ontmaskering van de "imperialistenagent Beria".

De vrije wereld heeft -zij het verrast door de explosieve aard der jongste gebeurtenissen- begrepen, dat zij blijft staan tegenover een politiek niet te onderschatten macht. Welke krachten op de achtergrond die totalitaire maatschappij bewegen is onbekend. Ondanks de overvloed van commentaren, komt men niet veel verder dan veronderstellingen.

In dit beknopte overzicht zal hoofdzakelijk worden stilgestaan bij twee gebeurtenissen:

1. de ontwikkeling en nasleep van de Juni-onlusten in Oost-Duitsland en elders achter het IJzeren Gordijn;
2. het uitrangeren van Beria en een aantal zijner protégés.

Alvorens daarop in te gaan dienen eerst enkele opmerkingen over de situatie in de Nederlandse communistische gelederen te worden gemaakt.

Voorshands zijn hier slechts beperkte reacties waarneembaar.

Vele gewone C.P.N.-ers blijken van hun stuk gebracht door de opstand in Oost-Duitsland en het verdwijnen van Beria als machthebber. Dit komt tot uiting in gevoelens van onbehagen, gepaard aan een zekere lusteloosheid in de basis der partij.

Het vacantieseizoen bevordert echter, mede voor andere politieke partijen, een zekere inertie, zodat de thans waar te nemen inactiviteit ook ten dele daaraan zou kunnen worden toegeschreven.

De leiding der C.P.N., die de schok van Oost-Duitsland en van Beria's val zal hebben te verwerken, ontplooit daarentegen een energiek streven om juist nú de kaders te door-dringen van de noodzaak het collectiviteitsbeginsel -in navolging van de algemene partijlijn van Moskou- krachtig en zonder aanzien des persoons toe te passen. Van onderop, zo wordt daarbij betoogd, behoort het persoonlijk gezag van de partijbestuurders geenszins critiekloos te worden aanvaard.

Het is de vraag of bedoeld collectiviteitsprincipe in de naaste toekomst reëel zal en kan worden toegepast in de top en de kaders der C.P.N.

Het is, gezien de interne persoonlijke verhoudingen, aan twijfel onderhevig of de leiders, met inbegrip van algemeen secretaris DE GROOT, zich zodanige individuele beperkingen kunnen en willen opleggen, die onontbeerlijk moeten worden geacht voor het nemen van werkelijk collectieve beslissingen. Wil het beginsel, waarvoor men nu ijvert, geen inhoudloze propaganda-kreet blijken, dan zal heel wat moeten worden gewijzigd in de boezem van de C.P.N.

Het door de Sowjet-leiders naar voren geschoven collectiviteitsbeginsel komt achter het IJzeren Gordijn o.a. tot uitdrukking in de afschaffing van het algemeen secretariaat, b.v. in Oost-Duitsland en Hongarije resp. t.a.v. ULBRICHT en RÁKOSI.

Of deze reorganisatie eerlang ook voor de Westerse partijen in die zin haar beslag zal krijgen is onbekend.

Vanzelfsprekend liggen de interne partijverhoudingen in een vrij land als het onze anders dan die in het machtsgebied van het Sowjet-bloc.

Zuiveringen, ingrijpende mutaties e.d., waarvan talrijke functionarissen in de U.S.S.R. en de bufferstaten inmiddels het slachtoffer zijn geworden, komen er niet aan te pas.

In beginsel zijn mutaties-tot-en-met-zuivering ook binnen de leiding van de C.P.N. mogelijk, in de praktijk nochtans minder waarschijnlijk. Aanwijzingen terzake zijn dzz. niet beschikbaar.

Het aantal goede leidende figuren, waarop de C.P.N. kan steunen, is maar zeer beperkt, zodat de partij in Nederland zich te dien opzichte weinig zuiveringsgymnastiek kan veroorloven. Nog afgezien daarvan speelt de partij in Nederland internationaal slechts een bescheiden rol. Dit sluit nog niet uit, dat Moskou ook t.a.v. de C.P.N. te gelegener tijd het noodzakelijk zou kunnen oordelen aanwijzingen voor enige reconstructie te geven.

Onderop in de partij verschuilen velen zich vooral sinds de ongunstige stembusuitslag van 27 Mei j.l. achter fouten, die zij de leiding verwijten.

Deze vermag op haar beurt de passiviteit der volgelingen nog niet op te heffen.

Veranderingen in algemene zin.

Internationaal gezien, komen -met inachtneming van de hier-voren aangekondigde beperking van de dzz. te behandelen onderwerpen- de navolgende aangelegenheden naar voren:

- a. de troebelen van 17 Juni e.v. in Oost-Duitsland (zie M.O. nr 5-1953);
- b. Beria's val, op 9 Juli j.l. officieel bekend gemaakt;
- c. de pas begonnen nasleep van Beria's onttroning.

Ten aanzien van de onder c. aangeduide repercussies zijn er negatieve en positieve uitwerkingen waar te nemen:

negatief, in de verwijdering van een aantal door Beria sedert Stalin's dood aangestelde nieuwe machthebbers in het merendeel der 14 federale Sowjet-republieken (b.v. Dekanosow in Beria's geboorteland Georgië en Bagirow in Azerbeidsjan), positief, in het eerherstel van enige belangrijke partij-functionarissen, zoals Melnikow in de Oekraïne, die Beria na het verscheiden van Stalin had weggewerkt.

Buiten de Sowjet-Unie, met name in de satelliet sfeer, is de eerste terugslag van ingrijpende aard te onderkennen in de uitsluiting van Zaisser en Herrnsstadt uit het Centraal Comité der S.E.D. Op deze laatste beslissing zal onder Oost-Duitsland nader worden teruggekomen.

Rusland

Aan Beria wordt, uitgewerkt in artikelen van de Moskouse "Prawda" van 10 Juli en later, in hoofdzaak verweten:

dat hij trachtte het Ministerie van Binnenlandse Zaken boven de Partij en de Regering te plaatsen en de organen van dat ministerie in het centrum des lands en elders te misbruiken tegen de Partij en haar leiding en tegen de Regering der U.S.S.R.;

dat hij de landbouweconomie (groot-kolchozen etc.) ondermijnde en de levensmiddelenvoorziening in het land bemoeilijkte;

dat hij de plannen voor een amnestie op grote schaal ten gunste van politieke gevangenen en een herziening van het strafrecht in de U.S.S.R. saboteerde; (terzake wordt verondersteld, dat Malenkow hiermede het eigenmachtig optreden van Beria's politie-apparaat, door de Westerse pers geschat op 500.000 tot 750.000 manschappen, aan banden poogde te leggen);

dat hij de volkeren der Sowjet-Unie tegen elkander in het harnas wilde jagen en het burgerlijk nationalisme verdedigde; (Beria benoemde in het merendeel der federale Sowjet-republieken mannen uit zijn eigen "apparaat" tot minister van binnenlandse zaken annex staatsveiligheid. Voor zijn tegenstanders betekende dit een onheilspellende machtsusurpatie).

Na Stalin's dood voerde Beria tegen diens Groot-Russische koers en tegen de super-kolchozen kennelijk een eigen, opportunistische politiek.

Bij de nationalistische massa's, o.a. in Georgië en de Oekraïne, hoopte hij hiermede bijval en populariteit te oogsten.

De verwijdering van de Groot-Rus Melnikow, le secretaris der C.P. Oekraïne -besproken in M.O. nr 5-1953 blz. 5- bleek achteraf Beria's toeleg en niet die van het centrale gezag te Moskou te zijn, dat de gedupeerde, zoals bekend, rehabiliteerde.

Beria verweet Melnikow en anderen de nationale aspiraties van deze volken te zwaar onderdrukt te hebben. Hij zou op de sympathie der boeren hebben gespeculeerd door zijn bezwaren tegen het uit de grond stampen van de super-kolchozen kenbaar te maken.

In het gezaghebbende periodiek "Kommunist" ondersteunde P.N. Fedossejew, die sedert 1949 politiek in discrediet was en na Stalin's dood weer op de voorgrond trad, deze opvattingen. Hij oefende een voorzichtig geformuleerde critiek op "de resten van chauvinisme en nationalisme", waaraan een pleidooi werd gekoppeld om het Russische volk niet langer af te sluiten van de cultuur van vreemde landen.

Het is niet zeker of Fedossejew hier opereerde als instrument van Beria alleen, dan wel als spreekbuis van het driemanschap, waarvan deze destijds nog deel uitmaakte en dat collectief toenadering tot het Westen scheen voor te staan.

Het eerste zou pas kunnen blijken indien de bedoelde auteur alsnog door zuiveringsmaatregelen zou worden getroffen.

Uit de beschuldigingen van de overlevende machthebbers treedt aan het licht, dat Beria -wars van principes- kronkelweden heeft begaan bij zijn bewind als opperste politiechef.

Over zijn verder afliggende doelen is niets bekend. Stond hij in de drang naar persoonlijk dictatorschap zijn rivalen naar het leven?

De omstandigheid, dat Malenkov en anderen hem dit thans verwijten bewijst het niet, maar toont wel hun beduchtheid. Aangenomen kan worden, dat andere krachten -i-c- partij en leger- gepacteerd hebben tegen Beria's politiestaat in de Staat. Of het leger, dan wel de partij bij deze geslaagde tegenzet de boventoon voert, ligt geheel in het vlak van de gissingen. Uit de huidige omstandigheden kan slechts worden afgeleid, dat Beria's vijanden door diens "breekijzer"-tactiek op één hoop zijn gedreven. Zij hebben kans gezien eerder toe te slaan dan de man, die zij er nu van beschuldigen Partij en Regering te hebben willen overheersen.

Voorshands hebben de samenwerkende of samenspannende organen (partij en leger) het machtige staatsveiligheidsapparaat onttrokken aan een figuur van de eerste rang (Beria) en Kruglow, die een ondergeschikte positie inneemt, met het toezicht belast.

De nieuwe situatie.

Wat doet de C.P.S.U. na Beria's val?

De eerste handelingen: arrestatie, uitstoten en het aan de kaak stellen worden toegelicht in de Sowjet-pers (Prawda 10 t/m 12 Juli).

Het antwoord van de Partij op de aanklacht, dat Beria naar de éénmansdictatuur streefde, wordt in de "Prawda" van 13-7-53 opgenomen. Het principe van de collectiviteit der leiding wordt daarin geformuleerd.

In de "Prawda" van 16 Juli 1953 wordt het leger als "partij-actief" ten tonele gevoerd, een niet minder belangrijk symbool van het collectiviteitsbeginsel, dat Malenkov en de zijnen nu beweren voor te staan.

De Kominformkrant van 17 Juli j.l., internationale editie, brengt betekenisvolle aanwijzingen onder het motto "Onverwoestbare eenheid van de Communistische Partij, de Regering en het Volk der U.S.S.R."

Ofschoon hoofdmotief blijft, dat alle omstreden kwesties langs de weg van vreedzame onderhandelingen opgelost kunnen worden -Malenkow's uitspraak van Maart 1953- valt er in dit belangrijke Kominform-artikel een verstrakking van het beleid te constateren.

De daarin verwerkte richtlijnen behelzen:

"De werkers van de gehele wereld hebben het grootste belang bij de versterking van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie, de eerste "stootbrigade" van de wereldomvattende revolutionaire en arbeidersbeweging; zij hebben het grootste belang bij de versterking van de Sowjet-Unie, het bolwerk van de vrede en de vriendschap der volken. Daarom beschouwen de werkers der gehele wereld iedereen, die de granieten eenheid van de Communistische Partij der Sowjet-Unie tracht te ondermijnen, die een aanslag op de Sowjet-staat pleegt, zeer terecht ook als hun ergste vijand".

"Uit het geval-Beria trekken de communistische en arbeiderspartijen belangrijke politieke conclusies. De communistische en arbeiderspartijen zien het als hun hoge roeping en hun taken in de strijd om steeds en in alles het voorbeeld van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie te volgen, die de historische ervaringen van de internationale arbeidersbeweging en van de zegervierende opbouw van het socialisme in zich verenigt. De communistische en arbeiderspartijen zullen ook in de toekomst de eenheid en hechte aangeslotenheid van hun rijen versterken, zij zullen streng de hand houden aan het principe van de collectieve leiding, het hoogste leidersprincipe in een revolutionaire marxistisch-leninistische partij, in een partij van het nieuwe type; zij zullen de waakzaamheid van de communisten en van alle werkers in alle opzichten verhogen, streng de hand houden aan de principes van de partij ten aanzien van de keuze van kaders naar hun politieke en vakkundige kwaliteiten, haar verbindingen met de massa's versterken en uitbreiden, zorg dragen voor de verhoging van het bewustzijn van de partijleden en van alle werkers, hen opvoeden in de geest van het proletarische internationalisme, in de geest van volkerenvriendschap".

De onderstrepingen dzz. geven de voornaamste elementen van "guidance" weer. De aandacht dient erop te worden gevestigd, dat de c.p.-en b.v. een zin als: "Uit het geval-Beria trekken de communistische en arbeiderspartijen belangrijke

politieke conclusies" etc., naar de ervaring leert, opvatten als: "Uit het geval-Beria moeten de communistische en arbeiderspartijen belangrijke politieke conclusies trekken".

De voornaamste politieke conclusies zijn hier:

1. de C.P.S.U. is de eerste "stootbrigade" van de wereld-omvattende revolutionaire en arbeidersbeweging;
2. de C.P.S.U. is het bolwerk van de vrede en de vriendschap der volkeren;
3. de communistische en arbeiderspartijen moeten steeds en in alles het voorbeeld van de C.P.S.U. volgen;
4. de communistische en arbeiderspartijen moeten de partijleden opvoeden in de geest van het proletarisch internationalisme.

Vergeleken met de Franse tekst (Humanité) blijkt, dat het partijwoord "l'unité monolithique" in de Nederlandse editie van de Kominformkrant (24-7-53) werd vertaald met "granieten eenheid".

Vóór 1940 werd ook in de c.p.-kringen in Nederland het begrip "monolithisch" -een typisch Stalin-woord- geregeld gebruikt.

Amsterdam-Moskou

Het Partijbestuur van de C.P.N. heeft, voortbordurend op de vorenstaande aanwijzingen, "vurige strijdgroeten" gezonden aan het Centraal Comité der C.P.S.U., zulks ter gelegenheid van het feit, dat Lenin de Russische partij 50 jaar geleden oprichtte.

Mede uit deze prompte reactie van een communistische partij in het Westen mag worden afgeleid, dat het Kominform nog springlevend is, voorspellingen in de pers over de spoedige opheffing van dit instituut ten spijt.

Het Partijbestuur der C.P.N. vervolgt, blijkens de tekst van zijn felicitatie in "De Waarheid" van 3 Augustus 1953, aldus:

"Haar strijd voor vreedzame oplossing der internationale geschillen door onderhandeling is een zegen voor alle landen. Zij behaalde een groot succes in Korea en draagt verdere rijke vruchten voor de vrede.

De Nederlandse communisten willen leren van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie, hoe zij hun partij moeten maken tot de leidende kracht van de arbeidersklasse en haar bondgenoten. De geschiedenis van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie is voor hen een voorbeeld van voortdurende, hardnekkige strijd voor een levende toepassing van het Marxisme-Leninisme, tegen alle afwijkingen van de partijpolitiek en van politieke waakzaamheid tegen de vijanden van de arbeidersklasse.

De Communistische Partij van Nederland moet van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie leren, dat de kracht van de partij schuilt in de collectiviteit van haar leidingen en in haar nauwe verbindingen met de arbeidersklasse en met alle lagen van het volk. Daarom voert de Communistische Partij van Nederland haar strijd voor vrede, democratie, lotsverbetering en nationale zelfstandigheid in onverbreekelijke verbondenheid met het Sowjet-volk en zijn partij, de partij van Lenin en Stalin.

Zij wenst de Communistische Partij van de Sowjet-Unie ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan nieuwe successen bij de verwezenlijking van een duurzame vrede en de opbouw van het communisme".

De partijlijn na Beria

Moskou heeft na het ten val brengen van Beria een partij-document van betekenis uitgegeven. Het 50-jarige bestaan van de C.P.S.U. was hiervoor de aanleiding. Op Zondag 26 Juli j.l. verscheen onder auspiciën van het Bureau voor Propaganda en Agitatie van het C.C. der C.P.S.U. en van het Marx-Engels-Lenin-Stalin-Instituut een samenvatting van beginselen en politiek van het huidige Sowjet-leiderschap.

Het geheel is in een nauwkeurige en scherp omlijnende vorm gegoten en draagt een nadrukkelijk collectief cachet. In de historische verhandeling worden uitsluitend Lenin, Plechanow en Stalin geciteerd. Het stuk bevat generlei toelichting, ontleend aan uitspraken van levende staatslieden der Sowjet-Unie.

"De Sowjet-Unie", zo bericht het o.m., "wenst een langdurige vrede en wil leven naast het kapitalisme. Maar wegens de imperialistische provocatie moet het land aandacht blijven schenken aan de landsverdediging".

De verklaring roept op tot waakzaamheid tegen "Strebers" en agenten van het internationale imperialisme en eist "Collectiviteit van het leiderschap" en het met wortel en tak uitroeien van het onjuiste en on-marxistische aanpakken van vraagstukken, die betrekking hebben op de rol, welke individuele personen in de geschiedenis hebben gespeeld.

In de verklaring worden de belangrijkste taken op het gebied van de binnen- en buitenlandse politiek opgenomen. De voornaamste doelstelling voor de binnenlandse politiek is het verhogen van het levenspeil van de bevolking.

Men kan uit de verklaring lezen, dat op economisch gebied niet alles naar wens gaat. In bepaalde takken van industrie bestaat er achterstand en sommige agrarische districten verkeren in een toestand van verwaarlozing. In de verklaring wordt verbetering van die misstanden geëist.

"Kapitalistische omsingeling"

Het begrip "kapitalistische omsingeling" is ook in dit gezaghebbende document teruggekeerd. De Sowjet-pers hield er zich tevoren reeds enige weken mee bezig.

Het vriendelijke muziekje, dat opklonk uit Fedossejew's artikel in "Kommunist" van Juni 1953, is in het Juli-nummer vervangen door het alarmsignaal tegen de imperialistische omsingelingsmanoeuvres.

"Izvestia" 14-7-53 herinnert er aan, dat de kapitalistische omsingeling geen moment kan worden vergeten.

Aan de vooravond van Stalin's dood werd het thema "vreedzame co-existentie" meer en meer overstemd door waarschuwingen in bovenbedoelde geest.

Ook hieruit is af te leiden, dat het intermezzo van een mildere koers, begonnen na Stalin's dood, voorlopig is afgesloten. De voortekenen duiden echter niet op een volslagen ommekeer. Over deze tactische problemen straks meer.

Nieuw scholingsmateriaal

Het partijdocument --dat 7500 woorden omvat-- onderscheidt zich door zijn bondige stijl van de bekende, uitvoeriger "Korte Geschiedenis van de C.P.S.U. (b.)". Tot heden was deze kern-leerstof voor de communistische scholing over de gehele wereld. Men vindt in de nieuwe studie geen zweem van personen-cultus terug, tenzij men het eerbetoon aan Lenin's leven en werken als zodanig zou opvatten.

Malenkov's en Molotow's ideeën, aan de baar van Stalin beleden, zijn er zonder naamsaanduiding in verwerkt. Alleen Lenin wordt er, zoals gezegd, in behandeld als centrale figuur, die de Partij haar taak en roeping als voorhoede doceerde. Het feit, dat het de partij -veeleer dan welke individuele kracht- is geweest, die de Sowjetstaat in de Tweede Wereldoorlog naar de overwinning leidde, wordt beklemtoond.

De binnenlandse politiek van Rusland beoogt een steeds hoger opvoeren van het welstandspeil der Sowjet-volkeren.

Het voornaamste doel van het buitenlandse politieke beleid der U.S.S.R., zo wordt voorts verklaard, is het handhaven van de vrede en het vermijden van oorlog.

"Om te waken tegen vijanden in den vreemde en tegen verborgen en open vijanden in eigen land moeten de Sowjet-staat en zijn verdedigingsapparaten onophoudelijk worden versterkt".

Slechts één maal wordt op Beria gezinspeeld bij het citaat van het besluit der plenaire Juli-zitting van het C.C. der C.P.S.U., dat tot zijn uitbanning besloot. Zijn naam wordt echter niet genoemd.

De slotwoorden der verklaring, die tevoren een ere-tribuut brengt aan Stalin als de bezieler van een levende partij-doctrine zonder letterknechterij, liggen verankerd in de leuze:

"Onder de banier van het Leninisme, onder het leiderschap van de Communistische Partij - voorwaarts naar de verwezenlijking (schepping) van het Communisme".

De eensdeels leerstellige, andersdeels op de praktijk van de Sowjet-politiek gebouwde verantwoording van het Kremlin, toont aan:

- a. dat de koers, door het driemanschap in Maart 1953 aangegeven, niet principieel is omgebogen na het verdwijnen van Beria;
- b. dat de formulering van deze verantwoording in tactisch opzicht ruime armslag biedt aan de Sowjet-leiders. Aan beginselen behoeft nog steeds geen geweld te worden aangedaan.

Blijkbaar was men het in de eerste maanden na Stalin's dood over de "grote politiek" wel eens, ongeacht de omstandigheid, dat de machtsstrijd tussen de Beria-groep en de tegenstrevers nog niet was beslecht.

Over mogelijk toekomstige operaties, waarbij andere groten zouden kunnen sneven, kan dzz. niets reëls worden gezegd.

De concessies van het na-Stalinistische bewind, zowel intern als naar buiten gedaan, mogen worden gewaardeerd als dwingende noodzakelijkheden.

"Niemand treedt terug tenzij hij daartoe genoopt is, zelfs indien hij naderhand op een succesvolle terugkeer hoopt", aldus de Rusland-expert Edward Crankshaw in "The Observer" van 12 Juli j.l. Terecht wijst hij op de voor de Russen gevaarlijke toestand in de satellietlanden en op het duidelijk verminderen van de koude oorlog.

De val van Beria, met zijn terugslag in Rusland zelf, zo stelt hij, kan de fundamentele situatie verduisteren en zekere, klaarblijkelijk liberaliserende politiek binnen de Sowjet-Unie veranderen. Maar de oorzaken van de gewijzigde houding jegens het Westen kan deze val niet verwijderen. En deze hebben, zoals zij in de satellietlanden en in Moskou zelf aan de dag zijn getreden, een zich langzaam voortbewegende lawine doen ontstaan, die moeilijk tot stilstand is te brengen.

Uitgestelde zitting

De politieke rust schijnt in de leidende kringen van het Kremlin nog niet te zijn teruggekeerd. Kennelijk wordt aan de conceptie van een aantal te verrichten handelingen nog gedokterd.

Men zou dit kunnen afleiden uit de omstandigheid, dat de op 28 Juli 1953 te houden zitting van de Opperste Raad der Sowjet-Unie tot 5 Augustus moest worden uitgesteld. De ervaring leert, dat dit opperste college van ja-zeggers eerst dan zijn staatkundige functie kan vervullen indien de hangende kwesties zijn uitgebalanceerd.

Oost-Duitsland

Sedert de afsluiting van het vorig maandoverzicht (begin Juli) hebben ook in de Sowjet-zône van Duitsland politieke aardverschuivingen plaatsgevonden. Van een structurele ommekeer in het marionettenbewind van Ulbricht-Grotewohl-Pieck is echter geen sprake.

Weliswaar hebben de Russen met de dreiging van hun gewapende macht een voor hen hachelijke situatie bedwongen, doch na de eerste weken, volgend op de onheilspellende 17e Juni, heeft het regime, onder de schutse van Moskou, de teugels weer strakker mogen aanhalen.

De aanwijzingen voor een op de voorgrond plaatsen van de minder "harde" Otto Grotewohl ten koste van Walter Ulbricht zijn niet bewaarheid.

Het S.E.D.-bewind wordt in zijn vóór de opstand bestaande vorm -met inbegrip van de teruggekeerde president Wilhelm Pieck- voorlopig gehandhaafd. Dit legt zichzelf, ondanks alle agitatie tegen "fascistische putschisten" en "agressieve Amerikanen" en hun agenten, een politieke matiging op, die wellicht primair voortspruit uit het bewustzijn, dat de lont der revolutie nog smeulende is.

De minister van justitie, Fechner, moest boeten voor zijn uitspraak, dat de Oost-Duitse arbeiders het stakingsrecht principiëel konden hanteren. Frau Hilde Benjamin neemt zijn plaats in de regering der D.D.R. in en handhaaft haar reputatie van onverzoenlijke bolsjewiste door het opleggen van zeer strenge straffen voor "provocateurs" en "agenten".

Premier Grotewohl deed eind Juli de markante uitspraak, dat de arbeiders in de wereld, waar de communisten als bewindhebbers optreden, geen recht op staking hebben omdat het communisme de staking alleen als wapen tegen het kapitalistische regime kan toestaan (N.R.Crt 30-7-53).

Op de ontwikkeling in Oost-Duitsland waren o.m. van invloed:

1. de eigen benarde omstandigheden der S.E.D.-leiding en het noodzakelijk afrekenen met de 17-Juni-gebeurtenissen, die in beide kampen honderden doden en gewonden opleverden;
2. de noodzaak om af te rekenen met hen die hadden gefaald in de ogen van Moskou en de Oost-Duitse leiders van harde allure;
3. het terzijde schuiven van die personen en groepen, welke men direct of zijdelings verbonden wist met Beria.

Zuivering

In de 15e zitting van het Centraal Comité der Socialistische Eenheidspartij, gehouden van 24 tot 26 Juli 1953, onder presidium van Grotewohl, werd besloten Fechner als "vijand der Partij en van de Staat" uit het C.C. en uit de rijen der S.E.D. te stoten.

Buiten het Centraal Comité werden gezet "de kameraden Zaisser en Herrnstadt, die als partij-vijandige fractie met een defaitistische, tegen de eenheid gerichte lijn waren opgetreden".

Het partij-secretariaat werd teruggebracht tot zes functionarissen, die ter accentuering van het collectiviteitsbeginsel, in alphabetische volgorde zijn vermeld. Wel werd daarbij medegedeeld, dat Walter Ulbricht eenstemmig tot le secretaris van het C.C. was gekozen. Het Algemeen-secretariatschap komt hierdoor te vervallen.

Het Politiek Bureau is aangevuld met enige nieuwe leden en kandidaat-leden, afkomstig uit de Economie, het West-Büro der S.E.D. (Schirdewan), de Vakbeweging (F.D.G.B.-Warnke), Nationale Front (Mückenberger), Onderwijs (Wandel) etc.

Ter toelichting diene, dat Zaisser (staatsveiligheid) en Herrnstadt (hoofdredacteur van "Neues Deutschland") volledig zijn onttroond. Herrnstadt moest ook zijn leidende journalistieke functie onmiddellijk neerleggen.

Beide figuren waren nauw verbonden met het apparaat van Beria, i.c. door hun arbeid voor de Buitenland-afdeling van de Russische inlichtingendienst.

Wollweber

Het ministerie van staatsveiligheid in Oost-Duitsland is omgezet in een staatssecretariaat, mogelijk een degradatie als gevolg van de affaire-Beria. In de plaats van Zaisser is Ernst Wollweber nu gekomen. Tot dusver was hij "General-Direktor" van scheepvaartangelegenheden in de Deutsche Demokratische Republik.

Het ware interessant te achterhalen waarom juist Wollweber op deze post is gezet. In de politieke sector van het communisme was hij geen briljante persoonlijkheid. Met betrekking tot het subversieve werk, gericht tegen de scheepvaartbelangen van het Westen, bleek het tegendeel.

Hij was vóór en deels tijdens de Tweede Wereldoorlog de organisator en leider van de I.S.H., de "Internationale für Seeleute und Hafenarbeiter".

Zijn bemoeiingen brachten hem door de I.S.H. in nauw contact met West-Europa, ook met Nederland. Aan zijn organisatie zijn verscheidene aanslagen toegeschreven (o.a. in de haven van Rotterdam).

Toen de meeste communisten voor Hitler's terreur de wijk naar veiliger oorden namen, heeft hij nog jaren achtereen zijn gevaarlijke praktijken in nazi-Duitsland voortgezet. Hij ontkwam daar ternauwernood aan arrestatie en liquidatie.

Later leidde hij zijn ondergrondse arbeid vanuit Denemarken.

Na de overweldiging van dat land door de Duitse weermacht nam hij de wijk naar Zweden, waar in 1941 zijn veroordeling tot drie jaar gevangenisstraf volgde. Dit land weigerde hem aan Hitler-Duitsland uit te leveren.

De Russen hadden de Zweden om zijn deportatie naar de Sowjet-Unie verzocht op grond van Wollweber ten laste gelegde "criminele praktijken".

Hij vertrok echter, na zijn straf in Zweden te hebben ondergaan, naar de U.S.S.R. en keerde later onder de schutse van het Sowjet-leger in Duitsland terug.

In 1946 dook hij weer op in Berlijn, waar hem alsdan een ogenschijnlijk bescheiden functie als scheepvaartkundige werd toevertrouwd. Hij heeft deze thans verwisseld met het staatssecretaris-ambt voor staatsveiligheid.

De Westerse pers wijdde na de oorlog een aantal beschouwingen aan zijn persoon en zijn hoedanigheden.

Enerzijds werd hij voorgesteld als een uiterst geslepen en bekwaam revolutionnair, anderzijds werd op zijn subversieve kwaliteiten afgedongen.

Zijn huidige staatkundig-politieke functie voert hem terug in de sfeer van de publieke belangstelling. Het apparaat, dat hij te beheren krijgt, biedt nochtans vele mogelijkheden voor een verdere ontplooiing van subversieve werkzaamheden.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIESTegenslagen

Meer dan ooit valt in de Partij, vooral in de lagere regionen, een neerslachtige stemming te peilen. De gebeurtenissen in de Sowjet-zône van Duitsland droegen er het hunne toe bij. De door "De Waarheid" zelf niet becommentarieerde val van BERIA, is een ander zwaar te verteren brok.

Een leiding als die van de C.P.N., die zich verplicht ziet op gezag van Moskou heden te verachten wat zij nog gisteren als voorbeeldig vereerde, moet wel aan prestige inboeten. Het zal de lust der kudde om opnieuw aan de slag te gaan niet vergroten. Aan Paul de GROOT c.s. thans allereerst de taak een afglijden naar defaitisme te verhinderen.

In Nederland blijft het eenheidsfront van alle werkers tot de vrome wensen behoren. De C.P.N.-ers hebben daarbij nog moeten ervaren, dat hun kameraden in Oost-Duitsland er evenmin in slaagden "binding met de massa" te verkrijgen. De C.P.N. moet desondanks blijven ijveren voor iets, dat zelfs in landen met een communistisch regime kennelijk niet tot stand kon komen.

De jongste pogingen daartoe bestonden uit een "oproep" van het Dagelijks Bestuur tot strijd voor verhoging van het levenspeil. (De Waarheid 4.7.1953). Wat later verscheen van de hand van de algemeen secretaris een artikel "hoe het niet moet" onder de kop "Geen surrogaat-eenheid".

De desbetreffende oproep plaatst de C.P.N.-leden voor de consequenties van het partijbesluit om zelf het vakverenigingswerk ter hand te nemen. Vooral in de bedrijven moeten zij strijden tegen "de dreigende verlaging van het levenspeil" (het regeeringsvoorstel inzake de huurverhoging); vóór onmiddellijke loonsverhoging (opheffing van de consumptiebeperking) en verbetering van de arbeidsvoorwaarden. Argumenten: de grote ondernemers verdienen schatten geld, een loonsverhoging ten koste van de winsten is niet meer dan billijk. De loondrukpolitiek, die door de ondernemers en de regering sinds jaren wordt gevoerd, heeft de kapitalisten topwinsten gebracht, de arbeiders en de middenstanders leven echter in zorgelijke omstandigheden.

Aan deze simplistische voorstelling van zaken wordt de - bekende - waarschuwing vastgeknoopt, toch vooral geen vertrouwen te stellen in verklaringen of uitspraken van bestuurders der Uniebonden. Radicale woorden van die zijde dienen, aldus de partijleiding, slechts om de arbeidersmassa van actie af te houden.

De jongste oproep bevat o.a. de opdracht per bedrijf een krachtige agitatie te ontwikkelen voor onmiddellijke loonsverhoging en verbetering van de arbeidsvoorwaarden, meer speciaal in het vooruitzicht van de vernieuwing van collectieve arbeidsovereenkomsten voor verschillende bedrijfstakken. Hierbij moet op de eerste plaats samenwerking met de leden van het N.V.V. bereikt worden. Eerst daarna kan de "kerkhofrust" (arbeidvrede) verdwijnen en plaats maken voor daadwerkelijke klassenstrijd.

De locale afdelingen der verschillende vakorganisaties, met inbegrip van de E.V.C., dienen rijp te worden gemaakt voor het steunen van proteststakingen. Een toenemend aantal bedrijfskranten, benevens nieuwe plaatselijke buurtblaadjes, zullen moeten helpen de bevolking voor de communistische eisen te winnen en haar met de politiek van de C.P.N. "bekend te maken".

De C.P.N. probeert weer eens de werkende massa te radicaliseren. Deze brede taak wordt echter verzwaaard, omdat in eigen kring nog steeds moet worden afgerekend met de geringe bereidheid van vele leden om zich in het bedrijf als strijdvaardig element te doen kennen.

Rechts-opportunisme

Ook de politieke activiteit der partijleden buiten hun werkplaatsen is naar de mening van Paul de GROOT zeer onvoldoende.

IJmuiden, "zeker niet de slechtste C.P.N.-afdeling", diende hem als voorbeeld van een situatie, die in "vele plaatsen" van het land bestaat.

"Onze IJmuider-vrienden" liepen er niet de kantjes af maar..... maakten rechts-opportunistische fouten.

Waaruit bestonden deze? Er was een schriftelijk aanbod om in de nieuwe gemeenteraad met de communisten samen te werken gedaan aan de plaatselijke besturen van P.v.d.A. en V.V.D. ("dat is goed, de besturen behoeven niet voorbij te worden gelopen"). Wat niet goed was: de werkers waren wel voorbijgelopen, met andere woorden, men had het bij eerste gedoe, "binnenskamers", gelaten.

Over binnenskamers gesproken: van de voor Juli 1953 in uitzicht gestelde zitting van het partijbestuur werd tot dusver nog steeds niets vernomen. Blijkbaar is hier sprake van uitstel in verband met de internationale communistische affaires van de laatste weken. Nauwkeurige richtlijnen voor het partijwerk in de vakverenigingen en voor het versterken van de kaders met goede krachten zullen er toch moeten komen, aangezien nu al weer anderhalve maand geleden toezeggingen van dien aard werden gedaan.

Inmiddels gaat Paul de GROOT onverdroten verder zijn volgelingen voor te houden, dat het eenheidsfront van "onderop" tot stand zal moeten komen. Wellicht hoopt hij door langdurig hameren op hetzelfde aambeeld nog eens zover te komen, dat de partijleden metterdaad tonen zijn woorden te hebben begrepen. Hiervoor is echter conflictstof een eerste vereiste. Vrije loonsvorming per bedrijfstak door de werkgevers in Nederland bepleit, zou een zodanige ommekeer kunnen stimuleren.

Rectificatie

In het maandoverzicht no.3 van dit jaar is een storende onjuistheid geslopen. De aandachtige lezer zal hebben begrepen, dat in de 3e alinea van het gestelde onder "Oud Zeer" (blz.6) had moeten staan: "De Juli-oppositie werd, zoals bekend, in 1945 gevormd door een aantal vooraanstaande communisten, die niet onder stoelen of banken staken, dat zij de omzetting van de vereniging "Vrienden van de Waarheid" inde Partij een ernstige fout van de leiding "achtten".

CPN-mantelorganisaties

Algemeen

De zomermaanden, die gewoonlijk een vertragende invloed uitoefenen op de activiteit van de communistische organisaties, werden dit jaar meer dan vorige jaren druk besteed.

Een vrij groot aantal internationale bijeenkomsten, gaarne gebruikte lokmiddelen in communistische kringen, heeft de actiefste leden en functionarissen bij voortduring in beslag genomen door de voorbereidingen voor de Nederlandse deelname en financiering van de reizen der delegaties.

In feite mag men de bedrijvigheid van de voorbereidingscomité's en de plaatselijk ingeschakelde functionarissen min of meer vergelijken met die van een reisbureau. De politieke propaganda werd metterdaad in het buitenland ontwikkeld door toespraken en demonstraties op de internationale ontmoetingsplaatsen. Aan de politieke voorbereiding werd in ons land weinig gedaan. De redenen hiervoor liggen o.m. in:

1. het gebrek aan geld voor het huren van zalen;
2. het gebrek aan geroutineerde sprekers.

Niettemin is juist de politieke activiteit bepalend voor de wezenlijke kracht van de organisaties. In dit opzicht werd geen merkbaar verschil geconstateerd met het algemene beeld in andere jaren tijdens de vacaties. Voorbeeld hiervan is het hierna vermelde verloop van de actie tegen de E.D.G.

De overige activiteit in ons land, met name die in verband met de internationale conferenties en congressen, moet vooral gezien worden in de sfeer der vakantie-ontspanning.

In A.N.J.V.-kringen werd de klacht geuit, dat vele deelnemers aan het 4e Wereldjeugdfestival te Boekarest slechts weinig begrip tonen voor de politieke betekenis, en veel meer voor het reisgenot. Geheel waardeloos voor de communistische doeleinden zijn dergelijke deelnemers echter niet, omdat een grote delegatie ook op de achterblijvers meer indruk maakt dan enige tientallen.

Vredesbeweging

Met de goedkeuring van het wetsontwerp betreffende het E.D.G.-verdrag door de Tweede Kamer op 23-7-53 eindigde een belangrijke fase van de in Nederland gevoerde communistische campagne tegen de Westerse militaire eenwording. Een fase, want zowel Gerben WAGENAAR als Paul de GROOT gaven in het parlement te kennen, dat de strijd met kracht zal worden voortgezet.

Vastgesteld moet worden, dat de communisten in het openbaar weinig strijdlust hebben getoond. De aangekondigde "anti-E.D.G.-maand" ging niet door en ook de binnenskamers besproken plannen tot het houden van een "massale" demonstratie kwamen tenslotte niet tot uitvoering.

De activiteit van de Nederlandse Vredesraad bleef beperkt tot het zenden van kleine delegaties naar enige kamerleden en de aanbidding van een brief aan de fractie-voorzitters van de Tweede Kamer met het verzoek het E.D.G.-verdrag thans niet in behandeling te nemen. De - hieronder aangehaalde motivering -

van dit request had een opportunistisch karakter en gaf blijk van weinig waardering voor de immer aangeprezen "consequente vredespolitiek van de Sowjet-Unie".

"Naar het oordeel van de Raad", aldus deze brief, "wettigt geen enkele omstandigheid zulk een spoedige behandeling van een Verdrag, dat uitgaat van de enige jaren geleden heersende internationale verhoudingen, en waarvan aanvaarding de huidige verhoudingen in zeer ernstige mate zou verscherpen". (onderstreping dzz.)

Achteraf gezien blijkt, dat de 5 Mei-demonstratie te Amsterdam in feite het hoogtepunt is geweest in de gehele maandenlange campagne der communisten tegen de E.D.G. Deze manifestatie kon echter alleen slagen, doordat van communistische zijde het accent werd gelegd op het "ten grave dragen van de bevrijdingsdag".

De ervaring leerde dat "de massa" niet warm loopt voor CPN-eisen van politieke aard. Daarom achtten Paul de GROOT c.s. het wellicht nuttiger de agitatie tegen de E.D.G. te verbinden aan de thans primair gestelde eis tot verhoging van het levenspeil. Natuurlijk is daarvoor in hun ogen de eerste eis, dat de militaire uitgaven worden verlaagd. Zij grepen het bestand in Korea onmiddellijk aan om te betogen, dat die bewapeningskosten drastisch moeten worden verlaagd.

De Nederlandse Vredesraad, daarmede instemmend, verklaarde, dat de Koreaanse wapenstilstand ook als bewijs gold voor de mogelijkheid de Duitse kwestie op vreedzame wijze op te lossen.

Inmiddels heeft het Westen met gemengde gevoelens kennis genomen van de jongste voorstellen van Moskou in antwoord op het aanbod tot het houden van een conferentie der Grote Vier over Duitsland en Oostenrijk. Begin Augustus j.l. is gebleken dat het Kremlin voor een bijeen te roepen conferentie van ministers van buitenlandse zaken geen beperking tot deze kwesties wenst maar de internationale spanningen in Europa en Azië wil bespreken in het bijzijn van continentaal China.

Wereldvredesraad

Inmiddels werd bekend, dat in totaal zeven Nederlanders de zitting van de Wereldvredesraad in Boedapest hebben bijgewoond. Jacob Haakon STOTIJN, secretaris van de Nederlandse Vredesraad, werd, hoewel hij geen deel uitmaakte van de delegatie, gekozen tot lid van de Wereldvredesraad. Nederland wordt thans door twee personen in dit college vertegenwoordigd; ds. W.S.H. van DALEN heeft daarin reeds sedert November 1951 zitting.

Jeugd

Wereldjeugd festival

De communistische jeugdorganisaties, het A.N.J.V. en de O.P.S.J., zetten hun propaganda-activiteit voor het 4e "Festival van jeugd en studenten voor vrede en vriendschap", met kracht voort. Het aantal deelnemers bedraagt thans meer dan 500.

Een twintig jongeren uit het watersnoodgebied van Zuid-Holland en Zeeland gingen ook naar Boekarest. Zoals bekend waren er dertig door de Roemeense regering uitgenodigd. Gedurende de voorbereidingstijd vertoefde een vertegenwoordiger van de W.F.D.Y. de Fin KARPPINEN, enkele dagen in ons land en voerde besprekingen met A.N.J.V.-functionarissen betreffende een naar het festival af te vaardigen sportploeg.

Voor zover bekend zullen een Nederlandse boksploeg en een kanoploeg aan de wedstrijden van het festival deelnemen. Ook de C.P.N., de E.V.C. en Nederlandse Vredesraad vaardigen delegaties af.

3e Wereld Jeugd-congres

Het 3e Wereldjeugdcongres, dat van 25-30 Juli a.s. in Boekarest voorafgaat aan het festival, vraagt eveneens - zij het in mindere mate - de aandacht der jeugdorganisaties. Een Nederlandse delegatie van 9 man o.l.v. Joop WOLFF vertrok op 21-7-'53 uit ons land.

Het secretariaat van de W.F.D.Y. verklaarde onlangs in zijn wekelijks bulletin: "ons congres vangt aan op het ogenblik, dat het grote verlangen van de gehele mensheid naar vrede beantwoord begint te worden".

Tevens werd aangekondigd, dat aldaar met name de bevordering van de uitwisseling van delegaties op het terrein van cultuur en sport de aandacht zal krijgen. Reeds tijdens de Internationale conferentie ter verdediging van de rechten van de jeugd (Wenen, 22-27 Maart j.l.) werd op dit punt de aandacht gevestigd door V. KOTCHEMASSOV, voorzitter van het Anti-fascistisch comité der Sowjet-jeugd. Tot op heden is van een intensiever contact met het buitenland echter niet gebleken.

Organisatie-nieuws A.N.J.V.

Met de interne organisatie van het A.N.J.V. gaat het minder goed dan de activiteit naar buiten doet vermoeden. De activiteit voor het Wereldjeugdfestival is waarschijnlijk mede oorzaak van het slechte verloop der abonnéwerfactie voor "Jeugd", de "Jeugd Lente Olympiade", vervolg van de soortgelijke wintercampagne, "de Ronde van Jeugd". Het gevolg is zelfs een teruggang van het aantal abonné's in vele districten, waardoor de betrokken afdelingen hun financiële schuld bij het hoofdbestuur zien toenemen. De leiding van het A.N.J.V. streeft er daarom naar in de bestaande situatie de volgende verbetering aan te brengen:

- a. reorganisatie der administratie;
- b. bespreking der districtswerfleiding;
- c. een betere "opmaak" van het bondsorgaan;
- d. toenemende colportage in bedrijven en buurten;
- e. vorming van streekredacties, met correspondenten in bedrijven en afdelingen.

Het is de vraag of het A.N.J.V. zoals zo vaak tevoren, niet wederom te veel hooi op de vork heeft genomen. Reeds werden, dwars door de voorbereidingen voor het wereldjeugdfestival heen, besprekingen gevoerd met betrekking tot de wintercampagne van het verbond. De aaneenschakeling van de acties vergt van het beperkte kader de uiterste inspanning en kan een terugslag in de activiteit naar buiten zeker niet voorkomen.

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING

1. Acties

De acties van de E.V.C. hadden in deze verslagperiode weinig te betekenen. De A.B.T. poogde, soms tezamen met de A.B.V. (voorheen A.E.S.T.N.) invloed te verkrijgen in enige uitgebroken of dreigende conflicten n.a.v. loongeschillen bij diverse regionale bus-ondernemingen. Succes bleef uit, omdat betrokkenen tot een accoord kwamen.

De Metaal-E-V-C- gaf onder de titel "Strijdt samen voor een betere C.A.O." een nieuwe brochure uit. In de tekst is een aantal desiderata opgenomen, te verwerken in de nieuw af te sluiten CAO voor de metaal-industrie:

- a. afschaffing gemeenteclassificatie;
 - b. opheffing 5% consumptiebeperking;
 - c. handhaving 5e Mei als nationale feestdag en loonsverhoging;
 - d. gelijk loon voor mannen en vrouwen bij gelijke arbeid;
 - e. 3 weken vakantie voor de jeugd;
 - f. betere sociale voorzieningen.
- Voorts wordt andermaal stelling genomen tegen de werkclassificatie en de ondernemingsraden.

De Metaal-EVC kan, als niet tot het overleg toegelaten bedrijfsbond, geen rechtstreekse invloed op het ontwerp van de nieuwe CAO uitoefenen. Derhalve hebben bedrijfsbestuurders en kaderleden van De Metaal opdracht gekregen, vooral in de ondernemingen over deze materie gesprekken aan te knopen met Uniebondsleden. In het bijzonder moet het werken met deze brochure worden georganiseerd onder de leden van de ANMB (NVV). Men wil komen tot "een gemeenschappelijke strijd voor een betere CAO".

2. Organisatie

a. Lagere EVC-contributies

Ook de interne situatie van de E.V.C. is weinig rooskleurig. Het ledental gaat ondanks wervingsacties nog steeds achteruit.

In de partijresolutie van Juni, waarin het zelfstandige bedrijfswerk der partij nadrukkelijk werd genoemd, is voor de EVC weinig meer overgelaten dan het bevorderen van de eenheid onder de arbeiders.

De in het vooruitzicht gestelde partij-richtlijnen voor het vakbewegingswerk zijn tot nu toe uitgebleven (zie vorig hoofdstuk). De voortdurende ledenafval en de wetenschap, dat de nog trouw gebleven EVC-ers zich, uit vrees voor rancune-maatregelen, niet of nauwelijks bij de acties durven inzetten, heeft de gevoelens van onbehagen nog versterkt.

Bij de voorbereiding van acties neemt de EVC een aarzelende houding aan. Inzake de huurverhoging en de opheffing der consumptiebeperking, heeft zij geen eigen geluid doen horen, doch volgde slechts de koers van de Uniebonden. Dit wordt wel verklaard als een noodzakelijkheid om de eenheid van actie tussen EVC-ers, NVV-ers en andere arbeiders te bevorderen. In feite is het evenwel het gevolg van de erkenning, dat de EVC niet bij machte is gebleken de massa der workers voor haar eigen leuzen in beweging te brengen.

Naast de pogingen hierin alsnog verbetering te brengen, heeft de EVC-leiding getracht de ledenwerving weer op gang te brengen. Teneinde deze taak voor de leden enigszins te vergemakkelijken, werd een nieuwe regeling ingevoerd, waarbij de contributie aanzienlijk is verlaagd. In sterke mate is afgeweken van de gebruikelijke 2%-heffing. De leiding verwacht daardoor meer leden te winnen. De E.V.C. wordt door de regering noch door de meeste werkgevers erkend. In geval van stakingen verstrekt zij geen normale op het betaalde contributiebedrag afgestemde uitkeringen, doch stopt haar leden maar wat toe uit een solidariteitspotje. Deze omstandigheid is mede aanleiding, dat de EVC, zelfs voor de politiek meest extreem-links georiënteerde arbeiders, veel van haar aantrekkingskracht heeft ingeboet.

De EVC-leiding stelt niettemin de eis nog dit jaar 5000 nieuwe leden te werven en verbindt hieraan de uitspraak, dat alleen op deze wijze de verminderde uitkomsten weer op peil kunnen worden gebracht, hetgeen voor het voortbestaan der gehele EVC-organisatie absoluut noodzakelijk wordt geacht.

Ook uit andere hoofde was de nieuwe contributieregeling min of meer noodzakelijk geworden. Tot nu toe had elk der verschillende bedrijfsbonden 10 tot 15 soorten contributiezegels in gebruik. Ook het bedrag der contributie was bij een bepaald loon niet voor alle bonden gelijk; verschillen van 40 - 50 cent waren vrij normaal. Teneinde hierin verbetering te brengen is met ingang van 20 Juli l.l. de nieuwe regeling ingevoerd, waarbij het aantal soorten zegels is teruggebracht tot 5 of 6, terwijl het contributiebedrag zoveel mogelijk voor alle bonden is gelijkgesteld.

Hiernaast zal nog met "Sol-zegels" (solidariteitszegels) van 5 en 25 cents worden gewerkt, die inde plaats komen van de vroegere propaganda-zegels, waarmee tot nu toe weinig succes werd behaald.

Nu de contributie is verlaagd, acht men de kansen voor de verkoop van de "sol-zegels", welke op basis van vrijwilligheid zal geschieden, aanmerkelijk gestegen. Door mede te delen, dat de opbrengst voornamelijk voor het solidariteitsfonds is bestemd, verwacht men zelfs met enig succes ook bij anders- en ongeorganiseerden te kunnen aankloppen. Uit het "Sol-fonds" ontvangen namelijk bij stakingsacties gewoonlijk ook deze categorieën een, zij het ook zeer geringe uitkering.

Blijkens een rondschrijven inzake deze zegels zal echter slechts 40% van de opbrengst aan het "Sol-fonds" ten goede komen, het overige dient om de kaspositie van de plaatselijke EVC-centrales en die der bedrijfsbonden enigermate te versterken. Een beroep op de gevoelens van solidariteit bij de ongeorganiseerden is dan ook vrij misleidend, vermoedelijk zal het weinig weerklank vinden.

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de deze maand van kracht geworden contributie-indeling:

- 10 cent - voor gepensioneerden en militairen;
- 25 cent - voor jeugdleden tot 23 jaar, werklozen en gehuwde werkende vrouwen;
- 40 cent - voor leden werkzaam in de DUW.

Deze categorieën zijn voor alle bonden gelijk belast; voor de overige leden is wel de grootst mogelijke gelijkheid nagestreefd, doch enkele verschillen zijn er gebleven.

Voor B.N.O.P. (Overheid en B.L.Z. (Landbouw en Zuivel):
40 cent - tot een verdienste van 40 gulden per week;
60 cent - voor 40 gulden en hoger.

Voor Metaal en Bouwvak:
40 cent - tot een verdienste van 40 gulden per week;
60 cent - van 40 tot 50 gulden per week;
80 cent - van 50 gulden en meer per week.

Voor de A.N.B.Z. (zeelieden):
50 cent - tot een verdienste van 45 gulden per week;
75 cent - van 45 gulden per week en meer.

Voor Chevofa, A.B.H.M. (Hout en Meubel), A.B.T.I. (Tabak),
A.B.T. (Transport) en A.T.E.K. (Textiel):
40 cent - tot een verdienste van 40 gulden per week;
60 cent - van 40 tot 45 gulden per week;
70 cent - van 45 gulden en meer.

De Grafische bond behoudt de oude regeling, vanwege vroegere afspraken met de Uniebonden. Voor vier nog niet genoemde kleine bedrijfsbonden is nog geen nieuwe contributie vastgesteld.

b. Congres A.B.S.T.N.

Het 3e Congres van de Algemene Bond van Spoorweg-, Tram- en Nevenbedrijvenpersoneel werd op 28 en 29 Mei 1953 te Utrecht gehouden; bij die gelegenheid werd de Bond omgedoopt in A.B.V. (Algemene Bond van Vervoerspersoneel).

Het Congres was in hoofdzaak een bevestiging van de voorstellen der enige tijd tevoren -eveneens te Utrecht- gehouden Bondsraadsvergadering.

Besloten werd: leden van Hoofdbestuur en Bondsraad maken voortaan in hun woonplaats ambtshalve deel uit van het afdelingsbestuur; "Ons Orgaan" zal in den vervolge maandelijks in oplage van twee-wekelijks verschijnen, echter aangevuld door bedrijfs- en dienstgroepledenkranten, die lokaal en actueel nieuws zullen geven; dienstgroep- en bedrijfsbesturen zullen worden gevormd.

In een lange reeks werden desiderata geformuleerd met betrekking tot dienst- en rusttijden, verlof- en vakantie-regelingen, verbetering pensioenvoorwaarden enz. enz.

De discussies bewogen zich nauwelijks in de richting, waarin de congresleiding vooral wees: eenheid en samenwerking met de leden van de Nederlandse Vereniging van Vervoerspersoneel (N.V.V.); kennelijk bestond hiervoor bij de congresgangers -in hoofdzaak oude getrouwen- weinig animo.

-21-

Meer aandacht kreeg de actie van Gijs HEERSINK (22-3-1900 Rheden) uit Zwolle, die met een aantal anderen een Onafhankelijke Bedrijfsgroep voor spoorwegpersoneel oprichtte, welke vooralsnog voornamelijk in Zwolle en Leeuwarden aanhang verwierf. Uit de toon van een hoofdartikel in het congresnummer (!) van "Ons Orgaan" valt wel op te maken, dat de Bondsleiding zich hierover ernstig ongerust maakt. Of deze nieuwe groepering zich inderdaad -zoals het artikel in "Ons Orgaan" suggereert- zal aansluiten bij het O.V.B. kan door andere gegevens nog niet voldoende worden geverifieerd.

De congresleiding slaagde erin een aantal niet-E.V.C.-ers op het congres te krijgen; of dit effect zal sorteren valt te betwijfelen.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Nationaal-Europese Sociale Beweging

Met ingang van het Juninummer 1953 is "De Dialoog", voordien aangeduid als het Maandelijks Orgaan van de Werkgemeenschap Europa, het blad van de Nationaal-Europese Sociale Beweging (N.E.S.B.) geworden.

De bedoelde aflevering staat geheel in het beeld van deze nieuwe beweging. De eerste pagina bevat de oproep waarmede Paul van Tienen o.m. door aanplakking van pamfletten in diverse steden de intrede van zijn groep in de politieke arena bekend maakte.

Onder de kop "Onze tijd is gekomen" zijn fragmenten opgenomen uit de rede van "Algemeen leider" Van Tienen op de eerste bijeenkomst van N.E.S.B.-functionarissen. De geboorte van de Sociale Beweging acht hij een keerpunt in de naoorlogse staatkundige geschiedenis van de beide Nederlanden. De Zware strijd, die de Beweging heeft aan te binden, zal alleen kunnen worden gewonnen door de grootste krachtsinspanning en de grootste eensgezindheid.

Ten aanzien van mogelijke belangstelling van overheidszijde voor de activiteiten van zijn beweging plaatste van Tienen de opmerking: "Wij mogen aannemen, dat de regering zeer wel op de hoogte is van de bijeenkomst van vandaag en het is zelfs mogelijk dat onze woorden beluisterd worden. Er is geen enkel bezwaar tegen dat de regering datgene weet, wat morgen ons hele volk weten zal. Er is geen enkel bezwaar tegen dat vandaag enkele hogere ambtenaren luisteren, omdat ook hier, op deze besloten vergadering van functionarissen, geen woord gesproken zal worden dat strijdig is met datgene wat wij zien als de belangen, niet alleen van onze beweging, maar van heel ons volk en de Europese samenleving."

De dragers van de idee der Sociale Beweging zijn, volgens hem, niet bezield door rancunes, ressentimenten en wraakgedachten en streven niet naar een herstel, maar naar een overwinning van het verleden, niet naar een afbraak, maar naar opbouw en vernieuwing.

"Men weet, dat deze beweging met de meest legale middelen en zonder de minste geheimzinnigheid, vervuld van een positieve gedachte, openlijk en eerlijk vraagt om een plaats in onze volksgemeenschap." "Maar", zo voegde van Tienen hieraan toe, "het onderdrukken van onze beweging zou tengevolge kunnen hebben dat niet wij, maar andere, duistere elementen, die hun verbittering niet kunnen overwinnen en alleen nog maar door haat- en wraakgedachten worden geleid, de gelegenheid zouden grijpen om niet legaal en constructief, maar illegaal en destructief die millioenen te verenigen, ongeacht het feit dat de ondergang van Europa ook hun ondergang zou zijn."

De Nationaal Europese Sociale Beweging, zoals zij thans tot stand is gekomen, vormt, aldus van Tienen, in feite het overkoepelend verband van twee zelfstandige organisaties, de Nederlandse en de Vlaamse Sociale Beweging, "die onder mijn leiding" ten nauwste zullen samenwerken om de nationale-Europese gedachte in de Nederlanden te verwezenlijken. De Nationaal-Europese Sociale Beweging zal de belangen van beide organisaties in de Europese Sociale Beweging- en daarmee de belangen van de Nederlanden in Europa- als een eenheid behartigen.

Geheim Lidmaatschap

In een oproep om tot de N.E.S.B. toe te treden wordt in "Dialoog" gewezen op de mogelijkheid zich als geheim lid te laten inschrijven.

Voorts wordt melding gemaakt van het bestaan of in oprichting zijn van afdelingen van de N.E.S.B. in Amerongen, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Delft, Groningen, Den Haag, Den Helder, Rotterdam, Utrecht, Winterswijk en Zwolle.

Aangekondigd wordt de verschijning over enkele weken van een straatcolportagekrant, die onder de naam "Alarm" zal worden aangegeven.

Onverbloemd treden de neo-nazistische tendenzen aan de dag in het artikel "De Nederlanden in Europa", waarin een zekere J. Kruls, de volgende, door Mussert op 28 Juni 1940 gedane uitspraak met instemming aanhaalt:

"Ons nationalisme is belichaamd in de volkse gedachte. De saamhorigheid van alle Nederlanders, van alle Dietschers, waar ter wereld zij zich ook bevinden. Daar bovenuit de verbondenheid van alle Germaanse volkeren, de rasverbondenheid. Daar bovenuit de verbondenheid van Europa in de wereld. Gezond nationalisme is niet denkbaar zonder gezond socialisme, dat is gemeenschapszin in de beste zin des woords. Ons socialisme is géén klassenstrijd, is ook géén instrument tot bescherming van het kapitalisme, zoals het Marxisme in de praktijk der laatste jaren dit te zien gaf. Ons socialisme is de daad der sociale gerechtigheid."

Met deze "zo juist geformuleerde ideeën" zullen, aldus Kruls de leden van de Sociale Beweging volkomen accoord kunnen gaan.

Internationale contacten

De N.E.S.B. getuigde van haar belangstelling voor de neo-fascistische stembus-successen in Italië door in haar orgaan een bijdrage op te nemen van Fabio Lonciardi, een vooraanstaande figuur uit de "Italiaanse Sociale Beweging" (M.S.I.-Movimento Sociale Italiano).

"De Dialoog" gaf echter nog verdere blijken van verbondenheid met neo-nazistische bewegingen in andere landen. Met name werd melding gemaakt van een aantal gelukwensen bij gelegenheid van de oprichting van de N.E.S.B., ontvangen van K.H. Priester, voorzitter van de Deutsche Soziale Bewegung; van Dr Per Engdall, leider van de Nieuw-Zweedse Beweging en secretaris van de Europese Soziale Bewegung, het orgaan dat de verschillende nationale groeperingen overkoepelt. Van gelijkgezinde bewegingen in Spanje, Oostenrijk, Zwitserland en Frankrijk werden ook felicitaties ontvangen, terwijl het heet, dat in de Spaanse pers reeds waarderende artikelen over de N.E.S.B. zijn verschenen.

HOOFDSTUK V - INDONESIE

SOBRI-delegatie naar Wenen

De Indonesische communisten laten meestal geen kans voorbij gaan om op internationale congressen met hun Westerse en Aziatische kameraden in contact te komen. Opmerkelijk is dat thans bekend is gemaakt, dat een delegatie van de SOBRI, de vakorganisatie van de anti-Stalinistische "Partai Murba", het in October a.s. te Wenen te houden 3e congres van het Wereld Vak Verbond zal bijwonen. De SOBRI is niet, zoals de P.K.I. vakcentrale SOBSI, bij het W.V.V. aangesloten. Zij was evenmin als de "Partai Murba" tot dusverre op dergelijke congressen vertegenwoordigd.

Praag

De Indonesische delegatie naar het 4de Jeugdfestival te Boekarest is begin Juli uit Djakarta derwaarts vertrokken.

Op doorreis van Praag naar Londen vertoefde op Schiphol de in 1951 van het 3e Jeugdfestival in Oost-Berlijn achter gebleven Indonesische student BUSONO in gezelschap van een Chinese student, die in 1952 van een I.U.S.-bijeenkomst in Oost-Europa was achtergebleven. De voorzitter en secretaris van het hoofdbestuur der "Perhimpunan Indonesia" verzuimden niet hen aanstonds te bezoeken. Het is echter al geruime tijd bekend, dat deze vereniging in contact staat met de Aziatische communisten te Praag.

Terughoudend

Hoewel de "Perhimpunan Indonesia" en ook de communistische Indonesische studentengroep "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" (Amsterdam) in het verleden afgevaardigden zonden naar internationale communistische congressen, wordt na de verwijdering uit Nederland van R.SUNITO en GO GIEN Tjwan (Februari j.l.) ook in dezen om redenen van voorzichtigheid een zekere terughoudendheid in acht genomen. Officieel gaan ditmaal geen delegaties naar het 4de Jeugdfestival. Nochtans zou uit Leiden een der Panitera-leiders naar Boekarest gaan. Ook is dit gemeld van een Indo-Chinees, studerende aan de Economische Hogeschool te Rotterdam, die evenwel niet tot een of andere communistische groepering behoort.

Internationale contacten

Op internationaal gebied gaf de "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" blijk van activiteit door een recent nummer van haar orgaan "Long-Tong". Geheel gewijd aan de Tunesische vrijheidsstrijd wordt daarir een eresaluut gebracht aan de Tunesische studenten te Parijs, die daar, naar het heet, strijden tegen het Franse imperialisme. Enkele exemplaren van dit nummer heeft één der Panitera-leiders, met name CHAIRUN CAROPEBOKA, meegenomen naar een studentencongres in Parijs ten bewijze, dat de Panitera het hare aan beoelde vrijheidsstrijd bijdraagt.

De "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) en de "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" (P.P.P.I.) houden op gezette tijden samenkomsten, de eerste om leden te "scholen", de andere in de vorm van haar "Wetenschappelijke Werkgroep". Behalve met de studenten in Praag en Parijs onderhoudt de "Panitera" ook contact met Aziatische studenten te Londen, Maleise studenten in Malakka en uiteraard met studenten in Indonesië.

"Anti-imperialisme"

De met elkaar in contact staande C.P.N. en P.I. ("Perhimpunan Indonesia") hebben nog steeds het gemeenschappelijke oogmerk: strijd tegen het Nederlandse imperialisme in Indonesië. Daarbij wordt uitgegaan van de stelling, dat Indonesië in feite nog een koloniaal land is. "De Waarheid" verkondigt daarbij als van ouds, dat alleen de "Partai Kummunis Indonesia" (P.K.I.) het Indonesische volk naar een betere toekomst kan leiden. De winsten van de (ook) in Indonesië gevestigde Nederlandse maatschappijen zijn, aldus "De Waarheid", "bij elkaar gewerkt" door de arbeiders in de koloniale landen en verkregen "uit het zweet en bloed van de koelies".

Het zgn. Nederlandse imperialisme in Indonesië moet het ook ontgelden. "De Waarheid" nam in extenso een artikel uit de "Prawda" over, waarin de Russische correspondent O. ORESTO een van leugens samenhangend artikel wijdt aan het geschil tussen Nederland en Indonesië over Nieuw-Guinea. De "Nederlandse monopolisten" streefden er (tijdens de R.T.C.) hardnekkig naar dit gebied in handen te houden, omdat zij voorzagen het voor voortdurende provocaties tegen de jonge Indonesische republiek te kunnen gebruiken. En: militaire bases op Nieuw-Guinea kunnen de Amerikanen bezigen tegen de Chinese Volksrepubliek benevens in de strijd tegen de nationale bevrijdingsbeweging in de landen van Zuid Oost Azië, Nieuw-Guinea is geleidelijk veranderd in een militaire basis voor de Westelijke mogendheden, aldus deze beschouwing van Russische herkomst.

Studentenactiviteit

Uit het blad "Tung Feng" (Oostenwind), orgaan van de Indo-Chinese studentenvereniging "Chung San Hui" te Amsterdam, blijkt, dat de meest actieve groep dezer vereniging, namelijk het communistische oppositieblok, zich meer en meer oriënteert op de Chinese Volksrepubliek teneinde na het beëindigen der studie op dit gebied te kunnen terugvallen.

Er is in Parijs een Chinese communistisch blad verschenen, dat ook zijn weg naar Nederland heeft gevonden, met name "Tsiao Tsung". Het is kennelijk in de plaats gekomen van de achtereenvolgens in Frankrijk verboden communistische bladen "Kiu Lun" en "Kiu Sun".

In het nieuwe periodiek worden de communistische ideologie en de activiteiten van het regiem der Chinese Volksrepubliek verheerlijkt. Het bericht in de "Tsiao Tsung", dat de regering van

de Chinese Volksrepubliek de oude waarde heeft hersteld van alle gelden, die door Chinese emigranten uit het buitenland vóór "de bevrijding" op Chinese banken zijn geplaatst, is stellig een nieuw en aantrekkelijk geluid voor de overzee levende Chinezen. Dit sluit direct aan op de - reeds eerder en bij herhaling in andere communistische Chinese bladen gegeven - verzekering, dat de centrale regering te Peking de belangen behartigt van de arbeiders, kooplieden en emigranten. Verder heeft de Chinese Volksregering een regeling getroffen om Chinese studenten tot zich te trekken. Zij, die in China willen gaan studeren, krijgen daar allerlei privileges.

Een ander in Nederland aangekomen Chinees communistisch periodiek is een uitgave van de "Chinese nieuwsberichten sociëteit". Het draagt het opschrift "Chinese emigranten bevrijdings-sociëteit" en bevat nieuwsberichten van radio-Peking. Tot dusverre is nog niet kunnen blijken waar het blad verschijnt; elke aanduiding ontbreekt.

Suriname

De 4e Juli j.l. heeft de vereniging "Ons Suriname" te Amsterdam op feestelijke wijze de afschaffing (1863) van de slaverny in Suriname herdacht. In enkele toespraken werd de verwachting uitgesproken, dat Suriname spoedig geheel vrij en zelfstandig zal zijn. Ter gelegenheid van deze herdenking is "De Waarheid" gekomen met een uitvoerig artikel met de mededeling, dat de C.P.N. ~~xxxx~~ het volledige zelfbeschikkingsrecht voor Suriname voorstaat.

HOOFDSTUK VI

Voor het overzicht der stakingen in de maand Juni 1953, zie blz. 27 e.v.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN JUNI 1953.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
P.A.v.Wijnen NV., Stucadoorsbedr. te Den Haag.	Stakers eisten hogere lonen.	Uniebonden bemiddelden.	Geen resultaat.	1.
NV Industria metaalbedr. te Epe.	Directie weigerde jaarlijkse gratificatie uit te betalen.	NVV bemiddelde.	Directie zegde toe de financiële toestand opnieuw te bekijken.	2.
AFA Instrumenten- en Apparatenfabr. te Amsterdam.	Tarief zou worden gewijzigd, hetgeen door de arbeiders als een loonsverlaging werd gequalificeerd.	De Metaal-EVC stookte.	Oude tarief werd gehandhaafd.	3.
Fa Oosterom schildersbedr. te Amsterdam.	Stakers eisten verhoging van het tariefloon.	ABWB-EVC stookte.	Loon-eis werd ingewilligd.	4.
Westlandse Stoom- tram Mij NV te Den Haag.	Conductrices weigerden in de toekomst fooien met de conducteurs te delen.	ABV-EVC stookte.	Betrokken personen werden ontslagen.	5.
Fa J.de Pijper schildersbedr. te Zuilen.	Schilders eisten een hoger loon.	Uniebonden bemiddelden. ABWB-EVC stookte.	Het werk zal verder in tarief worden uitgevoerd.	6.
Wester Suiker Raffinaderij te Amsterdam.	Executie Rosenbergs.	Chevofa-EVC was actief.	Stakers werden ontslagen.	7.
Fa van Hilten schildersbedr. te Amsterdam.	Stakers eisten verhoging v.h. tariefloon.	ABWB-EVC stookte.	Geen resultaat.	8.
Fa Meyer, schil- dersbedr. te Amsterdam.	Stakers eisten verhoging v/h tariefloon.	ABWB-EVC stookte.	Geen resultaat.	9.
Fa Schaap, schil- dersbedr. te Amsterdam.	Stakers eisten verhoging v/h tariefloon.	ABWB-EVC stookte.	Geen resultaat.	10.

Be-
gir.
in
vo-
rige
mnd.

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan.

De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is.

- . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
- staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren of langer).
- = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

[illegible]

AK

Overzicht van in Nederland verschijnende extremistische tijdschriften en bladen met de uitgevende verenigingen of partijen.

A. Links extremisme

1. C.P.N. en de neven- en mantelorganisaties

C.P.N.

De Waarheid - dagblad

Uilenspiegel - weekblad

Politiek en Cultuur - maandblad

Echo van het Land - maandblad

Voor een duurzame vrede, voor volksdemocratie - Kominform - weekblad

Neven- en mantelorganisaties

A.N.J.V.

Jeugd - weekblad

O.P.S.J. (Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd)

Studie en Strijd - maandblad

F.V.S.V. (Federatie van Vooruitstrevende Studenten Verenigingen)

Kentering - verschijnt onregelmatig

N.V.B. (Nederlandse Vrouwen Beweging)

Vrouwen voor Vrede en Opbouw - maandblad

Verenigd Verzet 1940-1945

De stem van het verzet - verschijnt onregelmatig

A.B.C. (Arbeiders Bond voor Cultuur)

A.B.C. - publicatie gestaakt

Nederlandse Vredesraad (Vredesbeweging)

Vrede - weekblad

Vereniging Nederland-U.S.S.R.

NU - maandblad

Vereniging Nederland-Polen

Nederland-Polen - maandblad

Vakbeweging

De stem van de Vakbeweging (voorheen de Stem van de N.V.V.-er), oppositie-orgaan - maandblad

E.V.C.

Werkend Nederland - 14. daags orgaan; zou binnenkort maandblad worden

EVC-gids - maandblad - verdwijnt, wordt gestencild kaderblad

Voor de organen der aangesloten 15 bedrijfsbonden moge kortheidshalve verwezen worden naar het maandoverzicht no. 11/1951 van deze dienst. Sindsdien is als nieuwe uitgave verschenen "Jonge Krachten" - maandblad voor de E.V.C.-jeugd

O.V.B.

Nieuwe Strijd - 14 daags orgaan

B. Overig Links-extremisme

Communisten Bond "Spartacus"

Spartacus - 14 daags orgaan

Contact in eigen Kring - maandblad

Daad en Gedachte - 3 maandelijks discussie-orgaan

Vrije Socialisten (Vrije Soc.Groep, niet aangesloten bij de Federatie van Anarchisten in Nederland)

De Vrije Socialist - weekblad

(waarbij gevoegd om de 14 dagen "de Wapens Neder")

Federatie van Anarchisten in Nederland (F.A.N.)

Recht voor Allen - weekblad

C. Rechts extremisme

De Noodhoorn - mededelingenblad van de Stichting Oud-Politieke Delinquenten - verschijnt onregelmatig

De Dialoog - maandblad van de Stichting Werkgemeenschap Europa en de Lage Landen.

Lijst van communistische bladen die regelmatig uit het buitenland worden ingevoerd, dan wel door de betrokken Ambassade worden verspreid.

A. Links extremisme

Hongarije

- Hongarije-Volksdemocratie - maandblad, Informatiebulletin, uitgegeven door de Hongaarse Legatie te Brussel in de Nederlandse en Franse taal.
Verspreiding in Nederland via de Hongaarse Legatie en rechtstreeks per post uit België
- Nieuw Hongarije - maandblad in de Nederlandse taal, uitgegeven door de Hongaarse Legatie in Nederland
- Ungarisches Bulletin - 14-daags blad in de Duitse taal, uitgegeven te Budapest door de "Informatiedienst voor de Buitenlandse Pers".
- New Hungary - maandblad in de Engelse taal, uitgegeven door de Hongaarse Nieuws- en Informatiedienst van de Hongaarse Legatie te Londen.
- Ludas Matyi - humoristisch weekblad in de Hongaarse taal, uitgegeven te Budapest
- Hirek - weekblad in de Hongaarse taal, uitgegeven te Budapest
- Szinhaz és Mozi
(Schouwburgleven) - maandblad in de Hongaarse taal, uitgegeven te Budapest
- Nök Lapfa - geïllustreerd maandblad voor dames, uitgegeven te Budapest in de Hongaarse taal
- Csillag - litterair maandblad in het Hongaars, uitgegeven te Budapest

Polen

Informatie Bulletin

- weekblad, uitgegeven door de Poolse Legatie in Nederland in de Nederlandse taal

Gazetta Polska

- weekblad in de Poolse taal, uitgegeven te Parijs. Toezending per post naar Nederland

Trybuna Ludu
Zycie Warszany
Gromada-Rolnik Polski
Gromada

- in de Poolse taal gestelde dag- en weekbladen, welke door de Poolse Legatie worden verspreid onder de in Nederland verblijvende Polen

Tsjecho-Slowakije

Czechoslowak Life

- geïllustreerd maandblad in de Engelse taal, uitgegeven te Praag

Rusland

Informatie Bulletin

- weekblad in de Nederlandse taal, uitgegeven door de Russische Ambassade in Nederland

Rodina (Vaderland)

- weekblad in de Russische taal, uitgegeven in Amsterdam t.b.v. de pro-Sovjet Russen in Nederland

Orthodoxie

- maandblad in het Nederlands voor de Russisch-Orthodoxe Kerk in Nederland

Le Patriote Soviétique

- 14-daags blad in de Russische taal, uitgegeven door de "Unie van Sovjet Patriotten in België" Verzending per post naar Nederland

Neue Zeit

- weekblad, uitgegeven te Moskou in de Russische, Duitse, Engelse, Franse, Spaanse, Poolse, Tsjechische, Roemeense en Zweedse taal

Sowjet Union

- geïllustreerd maandblad, uitgave van de "Prawda"-drukkerij te Moskou; verschijnt in het Russisch, Chinees, Engels, Frans, Duits en Spaans

Soviet Weekly

- weekblad in de Engelse taal, uitgegeven te Londen

Soviet News

- 2 x per week verschijnend in de Engelse taal, uitgegeven door de Russische Ambassade te Londen

Roemenië

Bulletin Roumain

- weekblad in de Franse taal, uitgegeven door het Roemeense Gezantschap te Brussel; verspreiding in Nederland door het Roemeense Gezantschap

La Roumanie Nouvelle

- 14-daags blad in de Franse taal, uitgegeven te Boekarest

Internationale vakbeweging

World Trade Union Movement-
(Engelse editie)

- 14-daags orgaan van het Wereld Verbond van Vakverenigingen; wordt uitgegeven te Londen, verschijnt in het Chinees, Engels, Frans, Duits, Japans, Roemeens, Russisch, Spaans en als maandblad in Zweden

B. Rechts extremisme

Duitsland

Nation Europa
Monatschrift in Dienst
der Europäischen Erneuerung

- maandblad; spreekbuis van de Europese Sociale Beweging. Nationaal-socialistisch getint. Uitgever: Arthur Ehrhardt te Coburg

Wiking-Ruf
Mitteilungsblatt der
Europäischen Soldaten der
Waffen S.S.

- maandblad. Vertegenwoordiger in Nederland: Paul van Tienen.